

SLOVARČEK

NAREČNIH BESED V REPENSKEM NAREČJU

Učenci OŠ Alojza Gradnika na Repentabru.

Col, 72

34016 REPENTABOR

ITALIJA

tel. 0039/ 40 327114

1.razred:

Sara Kutin

Juri Milic

Bastian Rismondo

Erin Skabar

2.razred

Manuel Calzi

Miguel Skabar

Jan Starich

Erik Suber

3.razred

Nicole Abbati

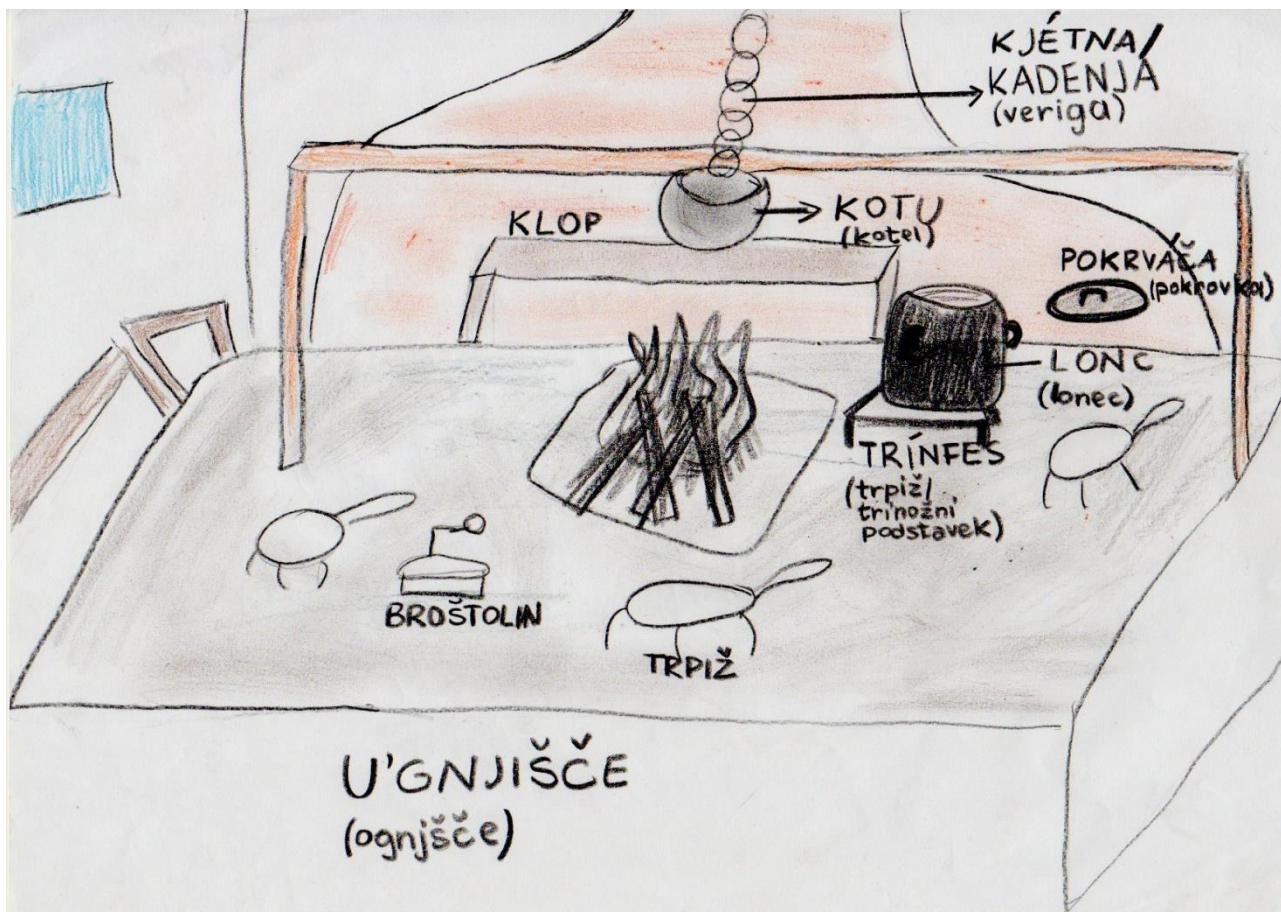
Maja Kutin

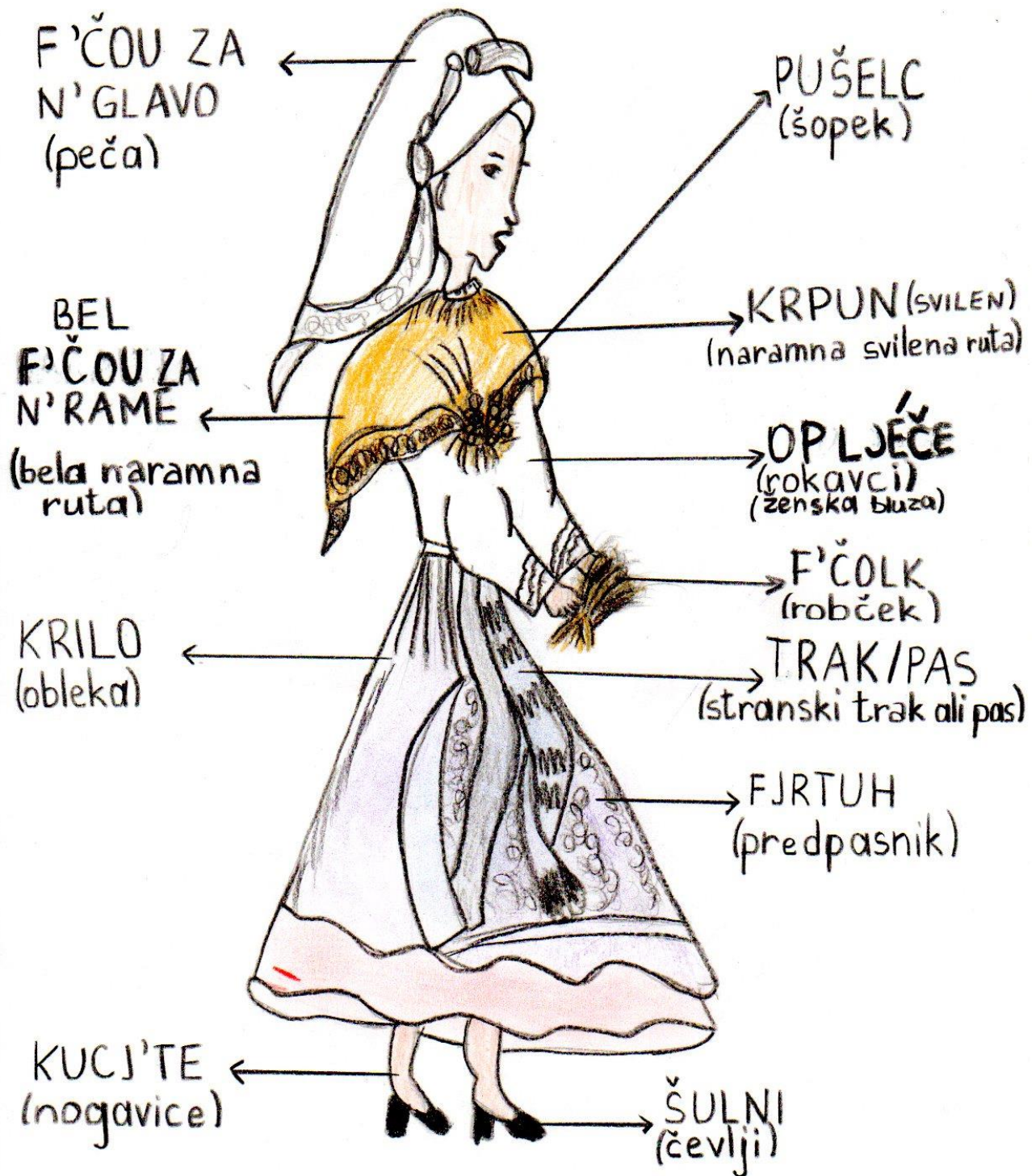
Jeanette Skabar

Elija Škerk

Kevin Zenic

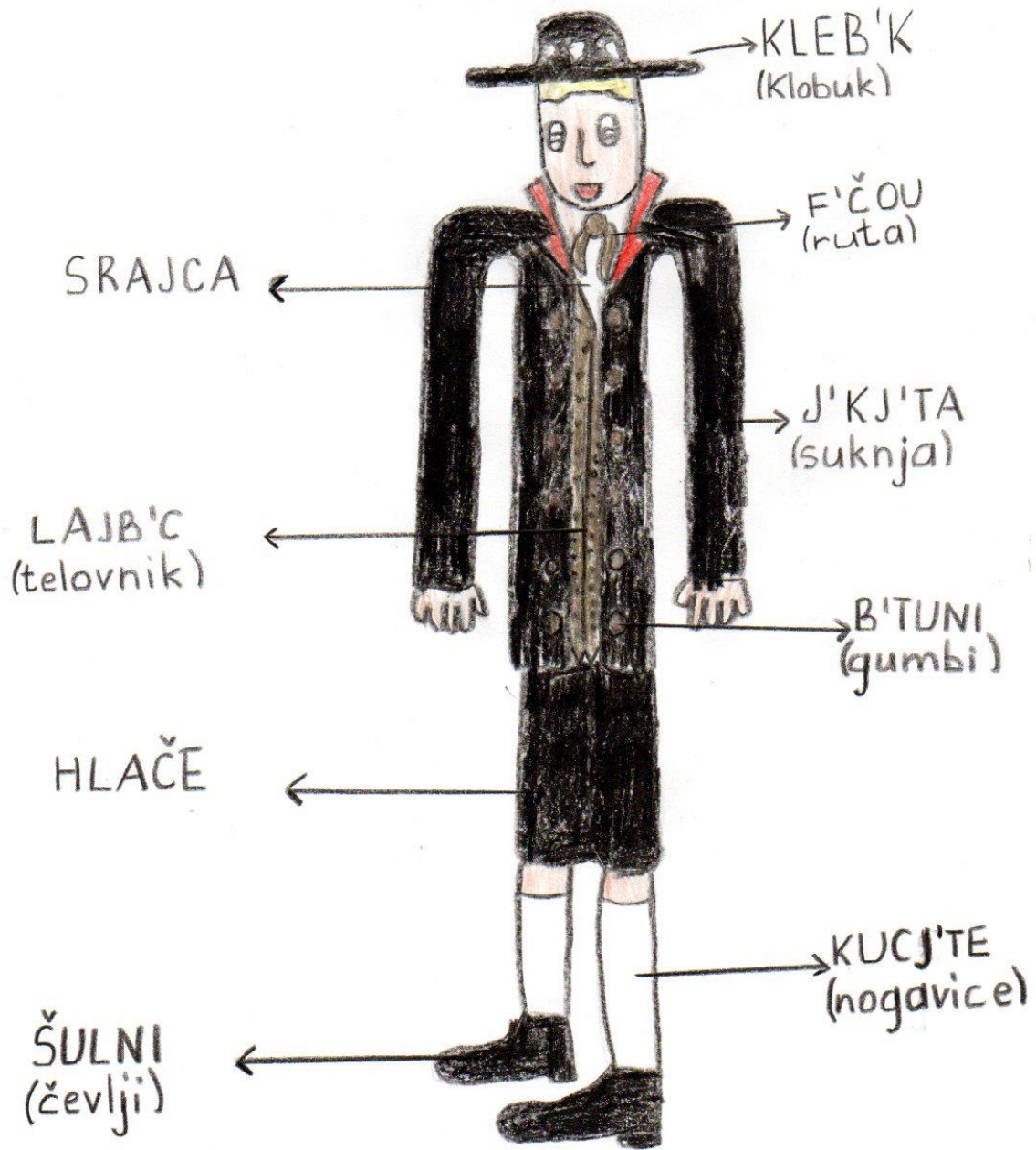
Mentorica. uč. Ana Lokatos

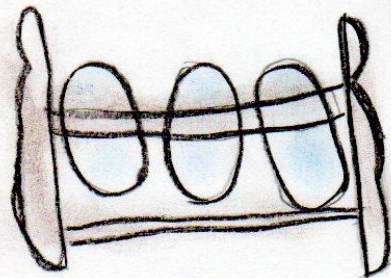

ŽENSKA NOŠA

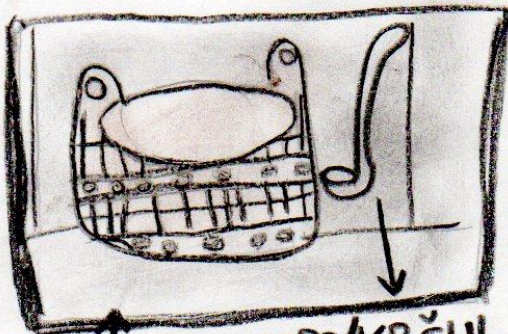
MOŠKA NOŠA
(gvant)

SKLEDNIK

DREU
(drevo)

ŠKAF 'NCA
(prostor za škaf)
(škaf = lesena posoda)
za vodo

KORC/KRČUL
(zajemalka)

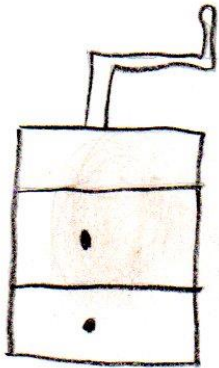

ŠKAF
(škaf)

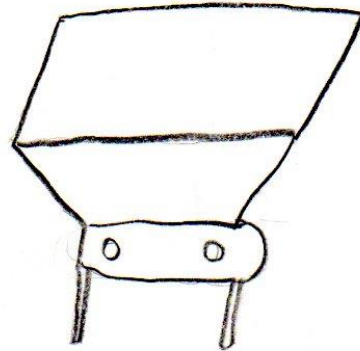
KAŠETIN
(predal)

MJENTRGA
(lesena miza za
mesenje kruha)

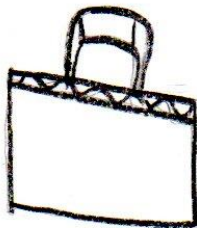

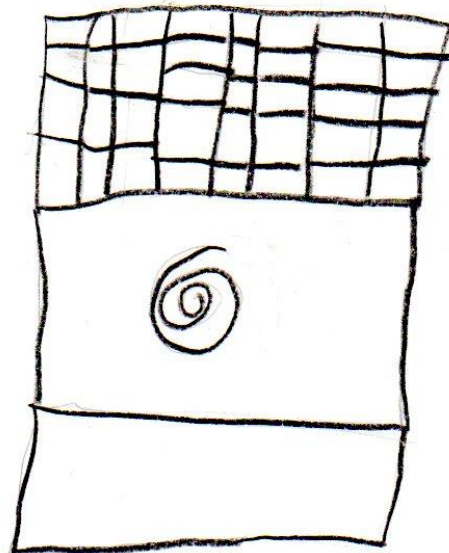
PRJŠA
(stiskalnica)

MALEN
(mlin)

ŽELEZO NA DÜŠO
(likalnik)
na oglje

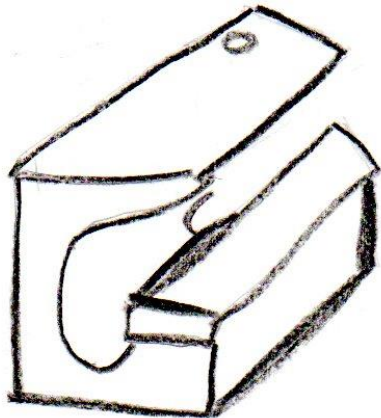
PJČ
(pečica)

SKRLE
(kamnite
tanke
plošče)

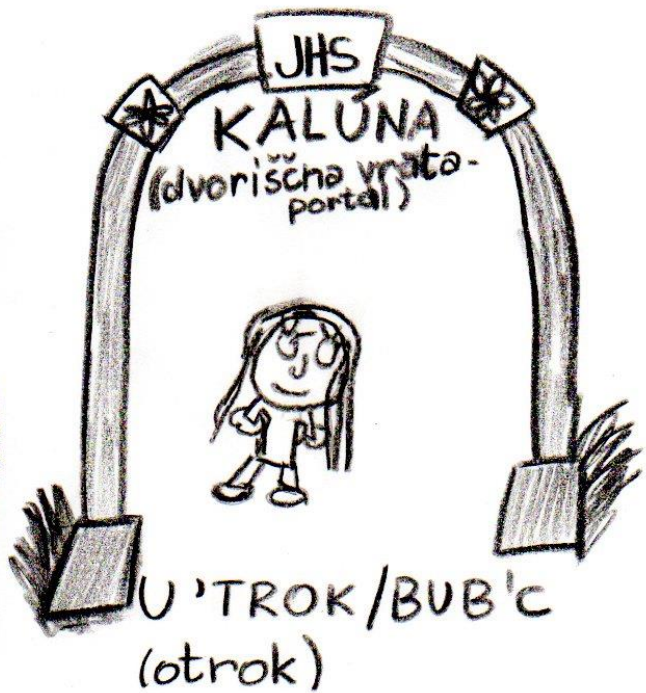
UAKNO
(okno)

HIŠA

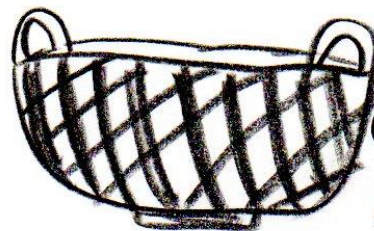
GASA
(ozka ulica)

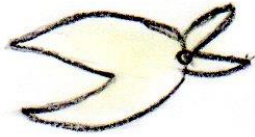
ŠOLSKA KLU'P
(klop)

OBLEKA

PLENJE'R
(velika
pletena
košara
okrogle
oblike)

ŠKARJE

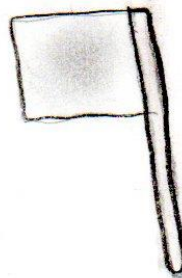
FOUČ
(snp)

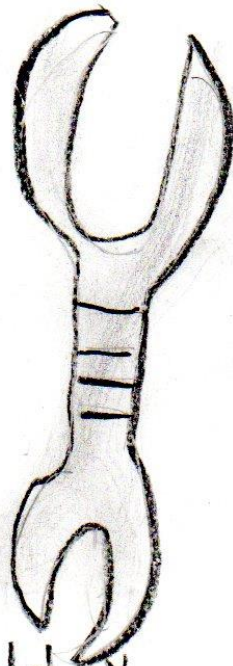
FAJFA
(pipa)

ŽAGA

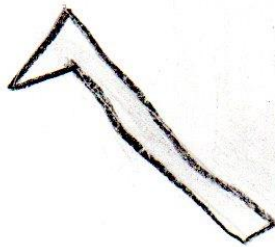
BANDJ'RA
ZASTAVA

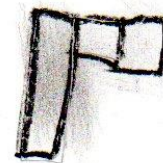
ključ
(ključ)

grable
(grablje)

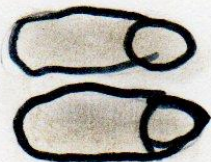

mitika
(motika)

s'k'ira
(sekira)

c'vate
(copate)

balq
(žoga)

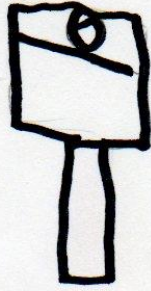

š'k'vdur
(kopáč)

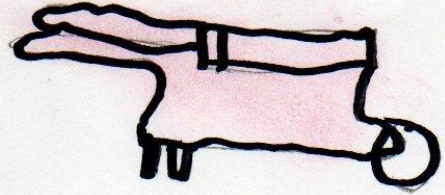

tubo
(cev)

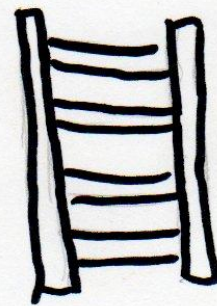
B'IT
(kladivo)

K'RJOLA
(samokolnica)

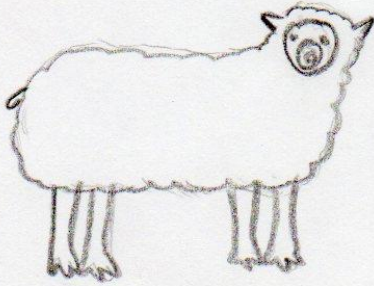
PEKU'N
(kramp)

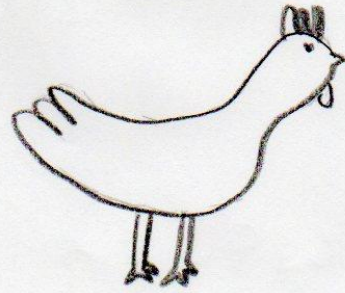
ŠKALA
(lestev)

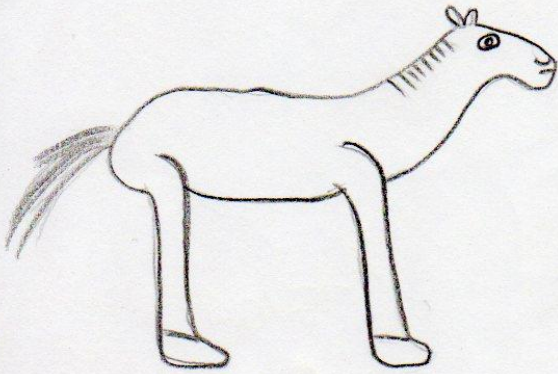
ŽIVALI

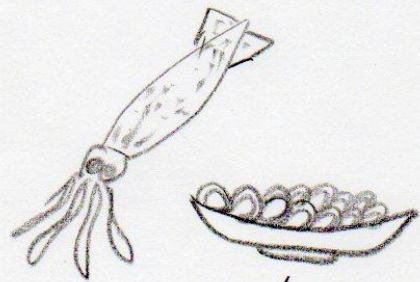
OVOCA
(ovca)

KOKUŠ
(kokoš)

KOJN
(konj)

KARAMALI
(kalamari - lignji)

NARAVNI POJAVI

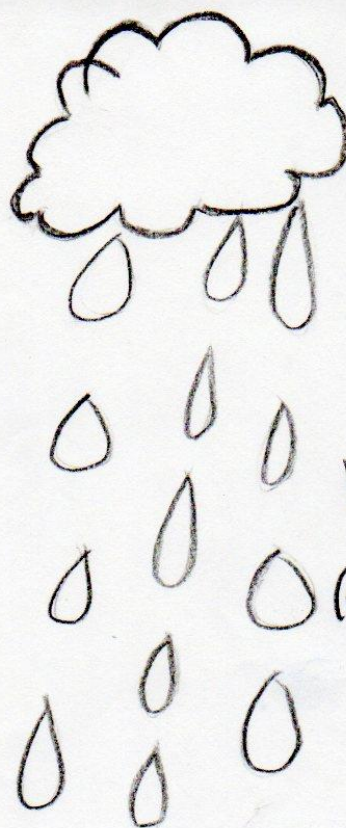
STRELA

U'BLAK
(oblak)

SUNCE
(sonce)

PADA
DŽ
(dežuje)

ŠTEVILA

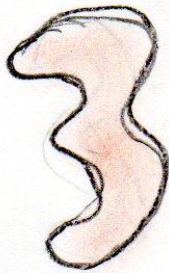
N'Č
(nič)

DVA

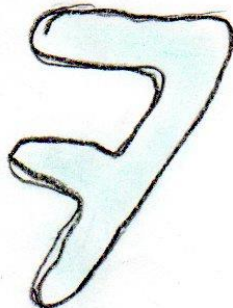
ANA
(ena)

TRI

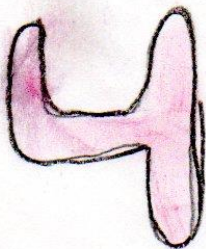
U'S'M
(osem)

SJ'DEM
(sedem)

PJ'T
(pet)

ŠTJ'RE
(štiri)

DEVJ'T
(devet)

ŠJ'ST
(šest)

Vsaka vas ima svoj glas

Uvod:

Mi smo učenci OŠ Alojza Gradnika na Repentabru, pri Trstu v Italiji.

Naša občina Repentabor je najmanjša občina v Tržaški pokrajini. Šteje okrog 800 prebivalcev. V Repentabru se nahajajo naslednje vasi: Repen, Col z zaselkom Poklon in Fernetiči, ki ločijo Italijo od Slovenije.

V naši občini se prireja vsaki dve leti star poročni obred, oz. praznik – KRAŠKA OHCET. Ženin in nevesta se poročita kot v starih časih. Oblečena sta v nošo in takrat (zadnja nedelja v mesecu avgustu) se celotna vas odene v praznično vzdušje: ljudje si oblečejo narodne noše, na vaškem trgu – Placu pripravijo domačini mogočen slavolok z ročno izdelanimi papirnatimi rožicami, po domačijah zadišijo štruklji kuhani in domače jedi. Praznik traja kar pet dni.

Naša šola se nahaja na Colu pod gričkom Tabrom. Tu stoji romarska cerkva. Šola šteje 31 učencev in ima pet razredov: 1.r. obiskujejo štirje učenci, 2.r. tudi štirje, v 3.r. jih je pet, v 4.r. osem in v 5.r. deset. Radi hodimo v šolo in zelo radi čuvamo našo kulturno dediščino, saj bomo tudi mi 6. oktobra 2016 priredili praznik ob Dnevh evropske kulturne dediščine in bomo nastopili s prizorčki in petjem v našem narečju.

Med raziskovanjem smo se podali v Kraško hišo, ki je danes muzej in priča, kako so nekoč ljudje živeli. Tu nas je sprejela domačinka, kulturna delavka in predsednica našega kulturnega društva Kraški dom gospa Vesna Guštin, ki skrbi, da bi tudi mi otroci spoznali domačo kulturno dediščino in jo hranili v bodoče.

DVD (prejetje po pošti)

Učitelj **Pavel Križman** je posnel trenutek srečanja z vaščanko, kulturno delavko predsednico KD Kraški dom in avtorico več izdanih knjig gospo Vesno Guštin. Učiteljica **Anamarija Antoni** pa je računalniško pripravila kratek dvd posnetek, ki vam ga pošiljamo potom pošte, v upanju, da ga prejmete in si ga ogledate. Mi pa smo s pomočjo mentoric uč. Morane Sossi (3. in 4.r.) in uč. Ane Lokatos (1. in 2.r., 3.r.) pripravili prispevke.

V pisnih prispevkih so sodelovali učenci:

3.razred:

Nicole Abbati

Maja Kutin

Jeanette Skabar

Elija Škerk

Kevin Zenic

Mentorica: uč. Morana Sossi

4.razred:

Tadeja Gergolet

Niko Gregori

Harolin Hrovatic

Simon Puric

Nina Skabar

Saša Skabar

Karolina Škerk

Lia Vodopivec

Repensko narečje

U MOJE VASE

U moje vase stara hiša st'ji,
u njej pej velike uče ž'vi;
ukule ugnišča smo zbrane vsi,
Lujze, j'st jn ti.

Zj'tro u nedelj'h n' Tabre j'm'mo mašo,
popoudan pej gu'nemo krave n'pašo;
doma n's čaka pouhna mleka čaša,
u'čj'ta pej pouhna vina flaša!

NAŠA FEŠTA

Grj'mo v gledališče,
kjer zludi pišče.
Pole s prijatlem grj'mo u osmico,
poj'st malo prasico.
„Prijatu moj, ku s'm s tabo,
s'm zmj'rej vesel in srečen s tabo.“

COUSKA VAS

Col je prou lep k'rej.
Oh, k'ko l'pu je b't p'd Tabr'm!
U stare l'de'nice žabe kuak'jo,
Sove p'noče poj'jo.
Kamne n'm ne mank'jo.
A vode malo je, ke u jame gr'je.

V'sica je n' pr'pihe,
A z burjo se bubce j'grajo,
Srečo in vesj'lje p' Cu'le p'ljajo.

V knjižnem jeziku

V MOJI VASI

*V moji vasi stara hiša stoji,
v njej veliki oče živi;
okoli ognjišča smo zbrani vsi,
Lojze, jaz in ti.*

*Zjutraj ob nedeljah na Tabru imamo mašo,
popoldne pa gonimo krave na pašo;
doma nas čaka polna skleda mleka,
dedka pa polna steklenica vina!*

Simon Puric, 4.r.

NAŠ PRAZNIK

*Gremo v gledališče,
kjer vrag pišče.
Potem s prijateljem krenemo v osmico,
pojesti malo svinjine.
„Prijatelj moj, ko sem s tabo,
sem vedno vesel in srečen s tabo.“*

Karolina Škerk, 4.r.

COLSKA VAS

*Col je zelo lep kraj.
Oh, kako lepo je živeti pod Tabrom!
V stari ledenici žabe kvakajo,
Sove ponoči skovikajo.
Kamenja nam ne manjka,
A vode malo je, ker v jame gre.*

*Vasica je na prepihu,
A z burjo se otroci igrajo,
Srečo in veselje po Colu trosijo.*

Maja Kutin, 3.r.

MOJA SESTR'CA

Moja sestra usak dan ne mouči
in se zmj'r'j smeji.
Usak dan poje izmišljeno pes'm
in ne mouči niti k'r smuča na Rene.
Rada se farba uči
in se maškara z ogrlini use dni.
Moja sestr'ca je najlepša,
je moja in je ne be zamenjala
z nobeno drugo na svete.

MOJA SESTRICA

Moja sestrica vsak dan ne molči
in se vedno smeji.
Vsak dan poje izmišljeno pesem
in ne molči niti, ko smuča na Rebri.
Rada si našminka oči
in si natakne uhane vse dni.
Moja sestrica je najlepša,
je moja in je ne bi zamenjala
z nobeno drugo na svetu.

Lia Vodopivec, 4.r.

Nona mi je povedala, gdaj je b'la majhna, da je poleti zjutraj šla pas't krave j'n uasla. Uasu je čez nekaj cajta u'jdu domou in pokvaril eletrično progo. T'ku so b'le en lep cejt bres luče. D'n's je u'šterija in ankr't namesto u'šterije je biu hleu za ž'vale. Niso j'mele kokuši. Usako jutro je nona hodila s'z štenjakom po vodo in ga nosila pouhnega domou. T'm k'm'r so se pasle krave, je biu t'de vrt.

Babica mi je pripovedovala, ko je bila majhna, da je poleti zgodaj zjutraj gonila na pašo krave in osla. Osel je kmalu zbežal domov in pokvaril električno progo. Tako so bili dalj časa v vasi brez električne napeljave.

Danes je tu gostilna, nekoč pa namesto gostilne je bil hlev za živino. Niso imeli kokoši. Vsako jutro je babica hodila z vedrom po vodo in ga odnesla polnega domov. Tam, kjer so se pasle krave, je bil tudi vrt.

Jeanette Skabar, 3.r.

MOJA NONA

Moja nona Romana me je poved'la,
da so u star'h cajt'h uotroci pasle kravo,
non'te pej žanj'le travo.
U grunt so hodile
in t'de rade vino pile.
Kruha je b'lo malo,
lačne so hodile po uado.
U vase dosti uotrok je b'lo
in autou sploh ni b'lo.
Na paše so se rade j'grale,
kamenčke na roke se dale.
Če j'm je krava ušla,
hitro so jo j'skale dva,
da ne be b'le tepene doma.

MOJA BABICA

Moja babica Romana mi je povedala,
da so v starih časih otroci pasli kravo,
dedki pa želi travo.
Na polje so hodili,
in tudi radi vino pili.
Kruha je bilo malo,
lačni so hodili po vodo.
V vasi dosti otrok je bilo
in avtomobilov sploh ni bilo.
Na paši so se igrali,
kamenčke na roke dali.
Če jim je krava zbežala,
hitro sta jo dva iskala
da ne bi bila doma kaznovana.

Harolin Hrovatic, 4.r.

MOJA VAS

Ž'vim tle na Krase,
prou v lj'pe, lj'pe vase.
N' griče ana cjrkva st'ji,
nutre pej župnik muole n' kleči.

Moja vas P'kluon se kliče,
tle so dreuja anu tiče.
Ti me ne p'stijo sp't ponoči,
zatu lovce reč'm: „Poči, poči!”

Te vasi ne b'm nikuli p'stu,
ker te ž'vim in s'm se t'de krstu.
Navezan s'm na te l'di,
zatu ki tle pr'jat'le smo usi.

MOJA VAS

T'm n' Krase n' hripčke
cjrkvica stoji,
moja vas v dolinčke leži.
N' Place mularija se igra
in brca balo, k'r se da.

Še u'd Placa malo naprej,
t'm je n's muzej.
Se mu pravi Kraška hiša,
ki nima ne šparg'rta ne stranišča.
Dosti u'd njih jo pridejo pogled't,
k'ku so živele pred stu in več lete.

Še malo naprej je moja hiša,
prou n' vrhi t'm stoji
in vid'm vas n' use str'ni!

MOJA VAS

Živim tukaj na Krasu,
prav v lepi, lepi vasi.
Na giču cerkvica stoji,
v njej pa župnik moli in kleči.

Moji vasi Poklon se ji pravi,
tukaj so drevesa in ptički (v naravi).
Ti me ne pustijo spati,
zato lovcu rečem: „Poči, poči!”(da ptiček zbeži).

Te vasi ne bom nikoli zapustil,
ker tu živim in so me tudi krstili.
Navezan sem na te ljudi,
ker tu prijatelji smo vsi.

Niko Gregori, 4.r.

MOJA VAS

Tam na Krasu na hribčku
cerkvica stoji,
moja vas v dolinici leži.
Na Placu (trgu) otroci se igrajo
in brcajo žogo, kar se da.

Še od trga malo naprej,
tam je naš muzej.
Pravi se mu Kraška hiša,
ki nima ne štedilnika ne stranišča.
Mnogi obiskovalci si jo pridejo ogledat,
kako so živeli ljudje pred sto in več leti.

Še malo dalje je moja hiša,
ravno na vrhu stoji
in vidim vas na vse strani!

Saša Skabar,4.r.

REP'NSKA MLAKA

Sunce na nebe sije,
rugc'k na rame vesi.
Šulne na noge si zvžem,
jn do Močila vre hitim.
Paglavce u mlake plav'jo,
žabe na v's glas kuak'jo
in usaki dan u'n z vode skakajo.

J'ST S'M REP'NKA

Moja m'ma in moj tata
niso s te vasi doma,
a j's spadam tja.
Mama je Kr'žanka,
s Križa doma,
tata Dubrdubc
spada na drugi kraj Krasa.

MOJ P'S

Ko mu'ž pr'haja,
muj p's laja.

Ko pej me ne vide,
se mu zdim vrj'd'n uogleda,

se veseli in od veselja
mi pobj're z roke kosti.

REPENSKA MLAKA

Sonce na nebu sije,
nahrbtnik na rami visi,
Čevlje na noge si obujem
in do Močila že hitim.
Paglavci v mlaki plavajo,
žabe na ves glas kvakajo
in vsak dan iz vode skakajo.

JAZ SEM REPENKA

Moja mama in moj tata
nista iz te vasi doma,
a jaz spadam tja.
Mama je Križanka,
iz Križa doma,
tata Doberdobec
spada na drugi kraj Krasa.

MOJ KUŽA

Ko tujec prihaja,
moj kuža laja.

Ko pa me ne vidi,
se mu zdim vreden ugleda,

veseli se in od veselja
mi zgrabi z roke kosti.

Nina Skabar,4.r.

Tadeja Gergolet,4.r.

Elija Škerk, 3.r.

STRŠNO REJSNA ZGODBA

Muj nono je povedu ano stršno zgodbo. Ankr't so se muži z'ljub'le na Placi in so si prav'li, kaj so kej č'dnega n'rdili,

Rekli so, d' so usi šli na žjegen ponoči, samo Janes ni šou. Z'tu so z nj'm p'stav'li tauž'nt ljr d' mu're j't n' žjegen in z'bit an kouc n' grob u'd Lujsk'ta. In rejs Jan's je šou n' žjg'n u deseti uri, k'dr je blo žej t'ma in je pihu vet'r. Ku je pršu du groba, je hitro z'biu kouc u zemljo. Z'tu, ki je pih'lo, je z'biu kouc u trenč in ku je teu j't proč, ni r'vj'ru z'tu, ki ga je neki cuk'lo. T'ku se je ustrašu ztu, ki je mislu, d' ga cuka mrlič, prim'la ga je kap in je umrou.

Rep'ci, ki so ga čak'li n' Placi, so b'li u skrbj'h in so šli n' žjg'n in so ga nejdli mrtv'ga.

STAŠNO PRAVA ZGODBA

Moj dedek mi je pripovedoval strašno zgodbo.

Nekoč so se moški zaljubili na vaškem trgu in so si pripovedovali, kaj so storili nekaj čudnega.

Pravili so, da so nekega dne odšli vsi ponoči na pokopališče, samo Janez ni šel. Stavili so za stavo tisoč lir, da tudi on mora na pokopališče in pribiti na Lojzev grob količek. In res Janez se je odpravil na pokopališče ob desetih zvečer ob črnem mraku. Veter je močno pihal. Ko je prispel do groba, je hitro zabil količek v zemljo. Ker je pihal veter, je zabil količek v svoj tanki dežni plašč. Ko je želel zapustiti grob, ni mogel, ker ga je nekaj vleklo. Hudo se je prestrašil, ker je mislil, da ga mrlič vleče iz groba. Zadel ga je kap in umrl je na licu mesta.

Repenci (domašini) so ga čakali na vaškem trgu. Bili so zaskrbljeni. Šli so na pokopališče in našli Janeza mrtvega.

Ta zgodba se je resnično pripetila.

Nicole Abbati, 3.r.

POSLUŠALI SMO DOMAČINKO IN STROKOVNO IZVEDENKO KULTURNE DEDIŠČINE GOSPO VESNO GUŠTIN, KI NAM JE PRIPOVEDOVALA STARE PRIPOVEDKE - PRAVCE. NEKOČ JE ZVEČER, ZLASTI V ZIMSKEM ČASU, ŠTEVILNA DRUŽINA SEDELA OB OGNJIŠČU IN KRATKOČASILA OTROKE Z ZABAVNIMI, VČASIH TUDI STRAŠNIMI ZGODBAMI. NEKAJ SMO JIH ZAPISALI OB POSLUŠANJU VAŠČANKE V KRAŠKI HIŠI, KI JE DANES MUZEJ.

B'la je u'hcet! U hiše, ki je gu'dec guodu t'ku lepu na remoniko, so me gospodarje dale presenc in puhno sl'tkarji. Zavile so mu j'h u culo, da bo j'mo za po poti nazaj domou. Ku je šou domou, je čol, da neki je hod'lo zad za njem. Se je ustavu, pogljedu, ma ni blo n'č. Hu'de n'prej in nazaj čuje, da neke hu'de zad. Vido je vouka. Z'čno je teč't in pomislu, da če spleza na drev, bo rešen. Pride do dreva in hitro spleza gor. Zdole je bil volk, ki ga je teu požr't. Vrže mu presenc in volk ga poje. Nazaj je volk se zaganjal, ki ga je tel poj'st. Vrže mu še use, k'r je j'mo u cule. Volk use požre. Volk je še zmj'rej čakal. Gu'dec je pomislu, da bi si še eno zagu'do pr'j ku umrje in z'čne gu'd't remoniko. In gude in gude...Ku ga volk čuje gu'd't ,gre hmale proč. Zakaj je šou vouk proč? Al' je biu volk sit al' je gu'dec gu'do t'ku slabo, da je vouk zbežau?

Simon Puric, 4.r.

En bot je biu en harmonikaš, ki je guodu n' Kraške uohcete. Dale so me dosti za st, da ne bi biu lačen po poti nazaj domou. Ku je šou domov, je čuu za njem k'snega. Se ubrno. Ni b'lo noben'ga. Puole se je ubrno še emb't in je vido vouka. Splezo se je na drev in vouk zdola je biu t'ku j'z'n, da je skorej t'de uon šou na dr'ju. T'ku harmonikaš je vrgo dol z dr'jva use fine robe, ki je j'mo u borše. Vouk je puojo use, ma je biu še lačen. Zatu harmonikaš je rjko, da bo jgro še zanji bot, empek ko je začno j'grt h'rmoniko, vouk je ujdo, zatu k'r h'rmonika je guodu slabo al pej, k'r je vouk biu že sit.

Lia Vodopivec, 4.r.

Enkr't n' Kraške uohceti je en f'nt dudu h'rmonko. Je gudu t'ku lepu, da so b'le use v'sjli. Ku se je vraču d'mu, je jmu n' ani rami h'rmonko, n'druga pej culo s presnc'm. Za nj'm je slišu r'ptanje. Se je ubrnu, ni ču n'č. Je šou n'prej, je slišu n'zaj r'ptanje. Pole je z'čnu tj'čt b'l hitro in pole je vidu, d' je biu vouk. Vidu je drevo, se je splzu gor in vrgu presn'c. Vouk je poju hitro ta presn'c. F'nt je jmu idejo, d' bi zagudu eno pes'm n' h'rmonko. Ku je začu gud't, je vouk šou proč, ker f'nt je dudu slabo h'rmonko. Taku so zvedli, d' h'rmonke rab'jo kej.

Niko Gregori, 4.r.

Zgodba pripoveduje o harmonikašu in volku. Zvečer, ko se je harmonikaš odpravil po svatbi domov, so mu slavljenci zavili v culo potico in sladice za popotnico. Medtem ko je hodil po gozdni poti, je slišal, da ga nekdo zasleduje. Obrnil se je, a ni videl nikogar. Šel je dalje in ponovno zaslišal, da nekdo hodi za njim. Še enkrat se obrne in zagleda strašnega volka. Začel je tako hitro teč. Naposled je pomislil, da če spleza na drevo, bo rešen. In res zagleda drevo in urno spleza nanj. Volk pa pod njim, ki ga hoče požreti. Godec mu vrže potico. Volk jo v hipu pohrusta in se zopet zažene vanj. Harmonikaš mu vrže še vse, kar je imel v culi. Volk zopet vse pogoltne. Godcu ne preostane drugega kot, da si še eno zaigra, preden umrje. Vzame svojo harmoniko, nategne meh in začne igrati. Komaj volk zasliši glasbo, takoj pobegne. Zakaj je volk zbežal? Ali je bil volk sit ali je godec igral tako slabo?

Jeanette Skabar, 3.r.

Druga zgodba pripoveduje o volku in lisici...

Z' Kraško u'hc't l'sica in vouk so šle p' gu'zde. Ku so pr'šle d'ane hiše, so vid'le pouhno dobr'h r'či. L'sica je rekla vouke, nej grje j'sk't dvej k'kuše in mejt'm bo uana strž'la. V'le pole je šla h g'sp'darjem in j'm p'ved'la, d' j'm vouk krade k'kuše in šla u hišo p'j'st dobrote. Ku so g'sp'darje p'toukle vouka, se je l'sica vrgla n'glavor'žot, ki je biu na mize. Pr'šla je u'n in vid'la vouka, ki je kumej hodou. Zl'gala se je, d' so jo t'ku stoukle, da se pou videjo možgane in d' ne mu're ho'd't. Vouk se je usmilu l'sice, jo uzjou n'rame in šle so n'prej. Lisica pej je meuž'sto potiho pela: „ Ta zdrav bolan'ga nu'se, ta zdrav bolan'ga nu'se...“ „ Kaj poješ l'sica?“ jo upraša vouk. „A n'č n'č, taku slabo me je, d' blu'dem!“

U'd t'kr't so l'sice zvitorepke.

Za Kraško ohcet sta šla lisica in volk po gozdu. Ko sta prispela do neke hiše, sta zagledala na mizi polno dobrot. Lisica je rekla volku, naj gre v kurnik po dve kokoši, medtem pa bo ona stražila, da ne bo kdo prišel. Kmalu za tem je lisica stekla h gospodarjem in jim povedala, da jim volk krade kokoši. Stekla je v hišo in se najedla dobrot. Medtem ko so gospodarji pretepali volka, si je lisica

obrnila skledo rižote na glavo. Prišla je iz hiše in zagledala volka, ki je komaj hodil. Zlagala se je, da so jo gospodarji tudi njo pretepli in da komaj zmore hoditi.

Volk se je je usmilil, jo vzel na svoja ramena in počasi sta šla dalje. Lisica pa je mevžasto potihó prepevala: „ Ta zdrav bolnega nosi, ta zdrav bolnega nosi...“ „Kaj prepevaš lisica?“ „Ah, nič,nič, tako mi je slabo, da se mi prav blodi!“

Od takrat so lisice zvitorepke.

Maja Kutin,3.r.